

Gebiedsopgave Veluwe
Uitvoeringsprogramma 2021-2023

Ter vaststelling tijdens de vergadering van de VeluweAlliantie op 5 februari 2021

januari 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Regiodeal Veluwe en corona	3
Alle Programma's en projecten in één overzicht	4
Projecten 2021-2023	6
1. Robuuste Biodiversiteit	6
2. Vitaal Landschap	8
3. Beleefbaar Erfgoed	10
4. Marketing en lokaal gastheerschap	13
5. Beste Bereikbaarheid	17
6. Top Activiteiten	22
7. Excellent verblijf	25
8. Actieve ambassadeurs	27
9. Natuurbewuste recreanten	29
10. Betrokken werknemers	29
Programma-organisatie	30

Inleiding

De bijna 40 Veluwe partijen die deel uitmaken van de VeluweAlliantie ondersteunen de meerjarige ambitie om samen de Veluwe op 1 te houden. Zowel op het gebied van natuur, landschap, erfgoed als op het gebied van recreatie en toerisme. De balans tussen natuur, recreatie & toerisme en de beleving vormt de basis om te werken aan de gezamenlijke ambities. De VeluweAlliantie heeft op 14 februari 2020 de VeluweAgenda 2030 vastgesteld. We koesteren de bestaande ambitie die verwoord staat in VeluweAgenda: Beleef de Beste Veluwe. Tegelijkertijd voegen we er nieuwe accenten aan toe. Accenten die bij het opstellen van de eerste versie van de VeluweAgenda nog niet speelden of minder urgent waren.

De urgentie speelt rond de achteruitgang van de biodiversiteit, de introductie van de omgevingswet, Perspectief 2030 van het NBTC (2018), het rapport Waardevol Toerisme van het PBL (2019). Al deze ontwikkelingen dragen bij aan nieuwe inzichten op natuur in relatie tot recreatie en toerisme: toerisme als middel in plaats van doel. Toerisme dat bijdraagt aan het welzijn van alle inwoners van de Veluwe en aan realiseren van maatschappelijke opgaven als duurzaamheid en leefbaarheid.

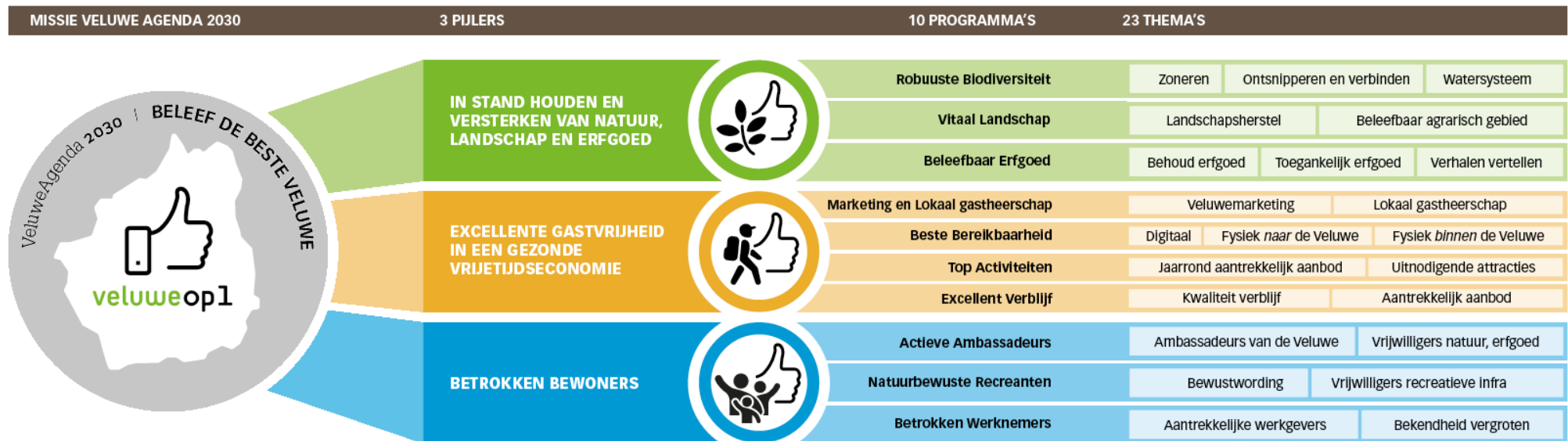
Regiodeal Veluwe en corona

In het voorjaar van 2020 hebben twee majeure ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn op dit uitvoeringsprogramma 2021-2023: de toekenning van de Regiodeal Veluwe en de corona-pandemie. De toekenning van de Regiodeal Veluwe is een Rijks-erkenning voor de uitdagingen voor de Veluwe in de komende jaren: de biodiversiteit blijft achteruit gaan, de stikstofdepositie op het gebied is veel te hoog, de recreatiedruk op de Veluwe wordt groter, de bereikbaarheid van dorpskernen, attracties, activiteiten en verblijf is onder de maat. De regioideal zorgt voor versnelling van realisatie van een deel van deze uitvoeringsagenda. Met name de projecten op en rond ontvangstlocaties, recreatiezonering en duurzame mobiliteit. Ook de plannen voor 'het vakantiepark van de toekomst' op de Veluwe geven nieuwe dynamiek aan de recreatiesector.

De coronapandemie heeft sinds maart 2020 grote invloed op ons allen. Zo ook op recreatie en toerisme op de Veluwe. Campings, horeca en dag-attracties bleven maanden gesloten. Met ingang van juni 2020 ging de Veluwe voorzichtig weer open voor gasten. De lange termijn effecten zijn op het moment van schrijven moeilijk te overzien. Zeker is dat veel ondernemers het buitengewoon moeilijk hebben om het hoofd boven water te houden. Veel Nederlanders hebben voor een zomervakantie in eigen land gekozen. Om onveilige situaties te voorkomen is voor recreanten een hittekaart beschikbaar.

Het Uitvoeringsprogramma is de opgave zoals die door de VeluweAlliantie is vastgesteld met de opdracht aan de VeluweBoard met ondersteuning van het VeluweTeam dit te coördineren. Daarbij wordt samengewerkt met steeds wisselende coalities. Deze coalities zorgen voor de uitvoering van de verschillende projecten.

Alle Programma's en projecten in één overzicht

10 programma's		Projecten 2021-2023		
Robuuste biodiversiteit	Realisatie recreatiezoning	Aanleg GNN/natuurpoorten	Leidraad evenementen in Natura 2000 gebied	Natuurontwikkeling op recreatieparken
Vitaal Landschap	Belevingsgebieden: De Geheime Veluwe, De Veluwezoom, De Hoge Veluwe, De Stille Veluwe, De Gelderse Vallei, Stranden en Randmeren, De Smakelijke Veluwe	Gebiedsontwikkeling IJsselvallei	Streekproducten/korte ketens	
Beleefbaar erfgoed	Belevingsgebieden: De Industriële Veluwe, De Bevochten Veluwe, De Koninklijke Veluwe, De Ambachtelijke Veluwe, Veluws Verleden, De Oude Zuiderzeekust	Borgen Veluwe Remembers	Digitaal Erfgoed	Beleefbaar Hanze erfgoed
Marketing en Lokaal gastheerschap	Gastheerschap op de Veluwe	Gastheer van het landschap	Uitvoering (internationale) marketing/bestemmings-management	Veluwse iconen
Beste bereikbaarheid	Veluwse ontvangstlocaties inclusief bebording	Routenetwerken: aanleg, beheer en onderhoud.	Duurzaam vervoer op de Veluwe	Financiering recreatieve infrastructuur
Top activiteiten	Veluwebrede evenementen/beleefweekenden	Icoon 2022 Heropening Paleis het Loo	Icoon Hanze 2023	Sonsbeek 2021
Excellent verblijf	Programma Vitale Vakantieparken	Veiligheid recreatieparken bij natuurbranden		
Actieve ambassadeurs	Betrokkenheid bewoners bij natuur/educatie	Jongeren adviesbureau	VeluweCongres	
Natuurbewuste Recreanten	In ontwikkeling			
Betrokken werknemers	In ontwikkeling			

Projecten 2021-2023

1. Robuuste Biodiversiteit

Opgave:

Hoe kunnen wij eraan bijdragen dat de natuur op de Veluwe en de omliggende gebieden (IJsselvallei, Randmeren, Gelderse Vallei) robuuster wordt? Voor de vier Natura2000 gebieden op en rond de Veluwe is al een Beheerplan gemaakt, dat nu wordt uitgevoerd. Recreatiezonering is één van de maatregelen. Versnelling van andere voorgenomen maatregelen voor natuurherstel is gewenst. Daarnaast is het cruciaal dat de verschillende bestaande natuurgebieden (waaronder de Natura2000 gebieden) worden verbonden met nieuwe natuur of met ecopassages tot een Gelders Natuurnetwerk. Zo krijgen soorten flora en fauna een groter leefgebied, meer kansen om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden en wordt de biodiversiteit versterkt. Tot slot zijn aanpassingen aan het watersysteem van de Veluwe gewenst, niet alleen voor de natuur maar ook het erfgoed. De Blauwe Omgevingsvisie 2050 geeft heldere oplossingsrichtingen voor de onderdelen van het systeem en deelgebieden.

De Veluwe is verreweg het grootste natuurgebied dat door zijn opbouw bijzonder gevoelig is voor de te hoge niveaus van stikstofneerslag. De nationale opgave om de stikstofdepositie te verminderen zal daarom grote betekenis krijgen in en rond dit gebied. Er zullen naar verwachting coalities ontstaan voor generieke deelopgaven en specifieke gebiedsgerichte opgaven. Daar waar een duidelijke samenhang is met de opgaven van de VeluweAgenda zal de VeluweAlliantie afstemmen en samenwerken.

Opgave: Realisatie Recreatiezonering Veluwebreed						
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning			
			2021	2022	2023	
Realisatie natuurdoelen en daardoor tevens ruimte creëren voor natuur-inclusieve economische ontwikkeling. Randvoorwaarde is een goede balans tussen ecologie en economie.	<p>Recreatiezonering De Veluwe gaat de Natura 2000 doelen realiseren door middel van recreatiezonering en natuurmaatregelen.</p> <p>In 2021 wordt de recreatiezonering Veluwe vastgesteld door GS.</p> <p>Natuurmaatregelen De provincie brengt de noodzakelijke natuurmaatregelen in beeld en maakt hierover afspraken met de TBO's .</p>	<p>Recreatiezonering Provincie, terreinbeheerders, gemeenten en recreatieondernemers werken samen aan de recreatiezonering met behoud van ieders verantwoordelijkheid</p> <p>Natuurmaatregelen De provincie trekt dit proces en overlegt hierover met het GOV.</p>	O en R	R	R	

Opgave: Aanleg laatste deel Gelders Natuurnetwerk (GNN)/natuurpoorten					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Het Gelders Natuur Netwerk (GNN) op de Veluwe is in 2025 gereed	Aanleg nieuwe natuur.	Provincie Gelderland is opdrachtgever in nauwe samenwerking met grondeigenaren.	R	R	R

Opgave: Leidraad evenementen in Natura 2000-gebieden					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
We gaan er voor zorgen dat initiatiefnemers van nieuwe evenementen in de natuur, de natuureigenaren en vergunningverleners beter weten welke stappen ze hebben te doorlopen om te komen tot een Natura2000-toets.	Een leidraad met daarin een stappenplan / checklist. Als 'bijvangst' krijgen we zicht op de bestaande evenementen in Natura2000. Die informatie zal in de uitwerking van de recreatiezoning worden gebruikt.	Provincie Gelderland als bevoegd gezag voor Natura2000 coördineert de ontwikkeling van de leidraad, het Veluweteam zorgt voor het netwerk van betrokkenen (organisatoren evenementen en outdoor-ondernemers).	O en R		

Opgave: Natuurontwikkeling op recreatieparken					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Door meer biodiversiteit op de vakantieparken neemt de natuurbeleving voor de gast toe en wordt bijgedragen aan de natuurdoelen.	Vakantieparken kunnen met deskundige en financiële ondersteuning de biodiversiteit vergroten op hun vakantiepark. Daarnaast wordt een educatief programma aangeboden om de gast de natuur te leren ontdekken, beleven en waarderen.	VVP en VeluweTeam zijn trekkers van een daartoe door IVN, SLG en Natuurmonumenten ontwikkeld gezamenlijk plan. RECRON is betrokken in de uitvoering. Belang is een gezamenlijke inzet op langere termijn aanpassing wetgeving tijdelijke natuur t.b.v. verblijfsrecreatie.	R	R	R

2. Vitaal Landschap

Opgave:

Dit programma richt zich op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit waar natuur en landschap een recreatieve waarde hebben. We willen de recreatieve beleving van het landschap voor zowel bewoners als bezoekers vernieuwen en verrijken. Denk bijvoorbeeld aan de groene (uitloop)gebieden rond de steden en dorpen. Maar ook aan de randmeren, waar de landschappelijke kwaliteiten veel beter kunnen worden benut.

De agrarische sector levert een belangrijke bijdrage aan het beheer en behoud van het landschap, zowel op de Veluwe zelf als in de gebieden daar direct omheen. De inspanningen van de agrarische ondernemers hebben daarmee een toeristisch/recreatieve waarde. Hoe krijgen we dit vertaald in een financiële waardering? Hoe kunnen we zorgen dat een vitale landbouwsector een waarborg wordt voor toekomstig landschapsbeheer? Die vragen klemmen des te meer waar ondernemers, door over te gaan op meer natuur-inclusieve vormen van landbouw en veeteelt, helpen om natuurwaarden te versterken en de belevingswaarde van het landschap te vergroten.

Opgave: Realisatie Belevingsgebieden met het accent op landschap					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Met meer focus, samenwerking en samenhang ontwikkelen van Veluwse projecten op basis van de vraag van de consument in de volgende belevingsgebieden: <ul style="list-style-type: none"> • De geheime Veluwe • De Veluwezoom • De smakelijke Veluwe • De Hoge Veluwe • De stille Veluwe • Veluws verleden • De Gelderse vallei • Stranden en randmeren • De IJsselvallei 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet van een gebiedsmakelaar om per belevingsgebied door samenwerking samenhangende product/markt-combinaties te ontwikkelen vanuit de vraag van de bezoeker. • Samen met partners in Overijssel, Flevoland en Utrecht de kansen voor een gezamenlijke ontwikkeling van de Veluwse randen in beeld brengen 	Iedereen die een bijdrage kan leveren aan de beste Veluwebeleving mag meedoen in de te vormen coalities. Met expertise en inspiratie van een gebiedsmakelaar en VisitVeluwe gaat vervolgens per karakter een coalitie aan de slag met het ontwikkelen en uitvoeren van een samenhangend pakket van projecten.	R	R	R

Opgave: Gebiedsontwikkeling IJsselvallei					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Er is in het gebied een grote behoefte om een gezamenlijke onderlegger te ontwikkelen, een ruimtelijk raamwerk waarop de verschillende grote opgaven die op het gebied afkomen een plek vinden. Maar die tegelijkertijd ook ruimte biedt aan initiatieven van groepen burgers en belangenorganisaties als Stichting Landschapsbeheer en LTO. Een integraal Masterplan kan in die behoefte voorzien.	Het op te leveren eindproduct bestaat uit een rijk geïllustreerd en helder leesbaar handboek 'Op weg naar een vitaal, weerbaar en veelkleurig landschap voor de IJsselvallei'. Het is een masterplan op hoofdlijnen, opgebouwd uit kaarten die vertellen over verleden, heden en toekomst. De doorkijk richting 2030 wordt gevoed door de grote maatschappelijke opgaven zoals bio-diversiteit platteland, inclusieve landbouw, korte ketens, klimaatadaptatie en recreatie. Het Masterplan koppelt hieraan inspirerende initiatieven uit het gebied zelf, opgehaald tijdens de gebiedsateliers.	De stuurgroep is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het Masterplan. In deze stuurgroep zitten vertegenwoordigers van de gemeenten, Collectief Veluwe, LTO, GNMF, Recreatie en streekproducten. De Stuurgroep wordt ondersteund door een projectgroep met vertegenwoordigers van LTO, recreatie, waterschap, Staatsbosbeheer, provincie en gemeenten. Projectleiding is in handen van LTO.	R	R	R

Opgave: Streekproducten/korte ketens					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Er zijn diverse initiatieven en meerdere initiatiefnemers op de Veluwe m.b.t. korte ketens, streekproducten en streekgerechten. Door het stimuleren van samenhang en samenwerking willen we deze initiatieven krachtiger maken en daarmee de aantrekkelijkheid van Veluwe producten te vergroten voor producent, consument en recreant.	Het opbouwen van Veluws netwerk korte ketens, streekproducten en – gerechten met gezamenlijk missie, visie en opgaven waarbinnen alle stakeholders gaan samenwerken. Daardoor wordt door meer massa het economisch perspectief van deze ontwikkeling beter. Een verdere uitrol van de Boerenhart coöperatie over de gehele Veluwe om daarmee de afzet en logistiek van streekproducten in dit gebied te verbeteren. Het gaat hier met name om producten die op een duurzame manier zijn geproduceerd, met aandacht voor natuur, landschap en biodiversiteit.	Er komt een plan van aanpak met als doel om de diverse initiatieven te bundelen en daarmee de korte ketens op de Veluwe te versterken. Op de Noord Veluwe is in 2020 een project korte ketens gestart.	O R	R	R

3. Beleefbaar Erfgoed

Opgave:

De Veluwe is rijk aan erfgoed, aan cultuurhistorische schatten die elk hun eigen verhaal vertellen. Denk aan de grafheuvels, opgeworpen door groepen jagers/verzamelaars die als eersten dit gebied bewoonden. Aan de celtic fields, het begin van de landbouw. Of aan de overblijfselen van de ijzer-industrie. De Veluwse Hanzesteden vertellen over handel en bedrijvigheid in de Middeleeuwen, net als de watermolens en andere industriële monumenten. Maar ook het verloop van de Tweede Wereldoorlog is op veel plaatsen op de Veluwe zichtbaar.

Cultuurhistorie is een kernkwaliteit van de Veluwe die toekomstbestendig moet worden gemaakt. Dat vraagt in de eerste plaats om een goed beheer en waar nodig het wegwerken van achterstallig onderhoud. Zowel in dorpen en steden als in het buitengebied vinden we monumenten die niet wordt bewoond of gebruikt, terwijl ze op bijzondere plekken staan, soms zelfs langs toeristische routes. Onze aandacht richt zich vooral op de cultuurhistorie die een recreatieve meerwaarde heeft, bijvoorbeeld omdat ze het thema van een belevingsgebied zichtbaar en beleefbaar maakt.

Opgave: Realisatie Belevingsgebieden met het accent op erfgoed						
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning			
			2021	2022	2023	
<p>Met meer focus, samenwerking en samenhang ontwikkelen van Veluwse projecten op basis van de vraag van de consument in de volgende belevingsgebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Industriële Veluwe • De Bevochten Veluwe • De Koninklijke Veluwe • De Ambachtelijke Veluwe • Veluws Verleden • De Oude Zuiderzeekust 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet van een gebiedsmakelaar om per belevingsgebied door samenwerking samenhangende product/markt-combinaties te ontwikkelen vanuit de vraag van de bezoeker. • Samen met partners in Overijssel, Flevoland en Utrecht de kansen voor een gezamenlijke ontwikkeling van de Veluwse randen in beeld brengen 	<p>Iedereen die een bijdrage kan leveren aan de beste Veluwebeleving mag meedoen in de te vormen coalities.</p> <p>Met expertise en inspiratie van een gebiedsmakelaar en VisitVeluwe gaat vervolgens per karakter een coalitie aan de slag met het ontwikkelen en uitvoeren van een samenhangend pakket van projecten.</p>	R	R	R	

Opgave: Borging Veluwe Remembers						
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning			
			2021	2022	2023	
<p>Het programma Veluwe Remembers is een onderdeel van het brede provinciale programma Gelderland Herdenkt. Vanuit de thema's Market Garden, Bevrijding door de Canadezen en Joodse Geschiedenis wordt gewerkt aan aspecten als Herdenken, Beseffen, Beleven en Vieren.</p> <p>Dit programma geeft tevens invulling aan het Veluwse Icoon Herdenken in 2019-2020.</p>	<p>Om het verhaal van vrede, vrijheid en democratie ook na 2020 te kunnen blijven beleven wordt een actieplan ontwikkeld om Veluwe Remembers te kunnen bestendigen. Daarin wordt voortgeborduurd op het succes van Veluwe Remembers.</p>	<p>Veluwe Remembers wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een bestuurlijke stuurgroep</p> <p>De provincie Gelderland heeft een infrastructuur gemaakt voor communicatie en publiciteit. Voor Veluwe Remembers wordt die structuur gebruikt om extra aandacht te krijgen voor de samenhang van het programma en het streven naar duurzame vormen van herinneringstoerisme.</p>	R			

Opgave: Digitaal Erfgoed						
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning			
			2021	2022	2023	

<p>Vanuit het oogpunt van toerisme en recreatie is erfgoed relatief onderbelicht gebleven. Deze kernkwaliteit kan recreatief beter worden benut. Door de verschillende informatiestromen samen te brengen op één plek, kan er meer overzicht en kwaliteit behaald worden.</p> <p>Het investeren in de fysieke zichtbaarheid, bereikbaarheid en kwaliteit/renovatie van erfgoed moet hand in hand gaan met de digitale toegankelijkheid van informatievoorziening over erfgoed.</p>	<p>Een centrale, digitale plek met informatie over het erfgoed aanbod op de Veluwe is van belang om erfgoed beter onder de aandacht te kunnen brengen bij bewoners en bezoekers. Deze plek kan dienen als basis om op voort te bouwen, bijvoorbeeld voor het vertellen van aantrekkelijke verhalen die hier aan het erfgoed kunnen worden gekoppeld. Maar ook om de verbinding met recreatie te maken, bijvoorbeeld als basis voor het creëren van verhaallijnen of thematische routes.</p> <p>Digitaal erfgoed sluit goed aan bij het Veluws Recreatief Netwerk (VRN) en het daarbinnen gedefinieerde karakter 'Veluws Verleden'. Het is een kans om dit karakter ook digitaal beleefbaar te maken.</p>	<p>Gemeente Ermelo is initiatiefnemer Het is een project dat als pilot door de gemeente Ermelo opgepakt zal worden, waar nodig ondersteunt door de SNV. De intentie is om dit, wanneer de pilot succesvol is, verder uit te kunnen rollen over de (Noord-)Veluwe.</p>	<p>IP</p>		
--	--	---	-----------	--	--

Opgave: Beleefbaar Hanze Erfgoed					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Voortgang		
			2021	2022	2023
<p>Hanze is een belangrijk erfgoedthema op de Veluwe en zeer kansrijk als het gaat om bezoekers uit Duitsland en België. Vanwege deze internationale potentie wordt Hanze binnen de NBTC verhaallijnen verder ontwikkeld.</p> <p>De Veluwse Hanzesteden willen gezamenlijk het beleefbaar erfgoed op een hoog niveau krijgen zodat de beleving van de Veluwse Hanzesteden een kwalitatieve bijdrage levert aan de gastvrije Veluwe. Een stevige impuls in de productontwikkeling van de Hanze met verbinding naar de directe omgeving maakt dat dit merk nog aantrekkelijker wordt.</p>	<p>Duiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanzecamperroute • Hanzetrots producten • Optimalisatie Hanzethema fiets en wandelroutes <p>Dynamiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanzemusea strippenkaart • Ondernemersbijeenkomst • Hanze Escaperoom in Elburg <p>het actieplan Hanze is inmiddels grotendeels uitgevoerd. Wat laatste activiteiten worden eind 2020 of begin 2021 afgerond.</p>	<p>Gemeenten Harderwijk, Elburg, Hattem, de musea uit deze drie gemeenten, provincie Gelderland, VisitVeluwe, Hanze Marketing.</p>	<p>R</p>		

4. Marketing en lokaal gastheerschap

Opgave

De marketing van Veluwe voor bezoekers van buiten de regio gebeurt door VisitVeluwe, onderdeel van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen. Zij inspireert mensen die op vakantie of een dagje uit willen buiten hun regio om voor de Veluwe te kiezen. Zij doet dit in opdracht van de Veluwse gemeenten en ondernemers. De gemeenten en provincie hebben gezorgd voor een financiële basis voor meerdere jaren. Daardoor kan deze organisatie zich focussen op de langere termijnontwikkeling van de Veluwemarketing.

De beste beleving op de Veluwe start bij de baliemedewerker als de bezoeker gearriveerd is. Vaak is hij of zij de eerste 'Veluenaar' die de bezoekers na hun reis spreken. Maar ook als bezoekers later informatie zoeken voor hun tijdsbesteding, kunnen de baliemedewerkers helpen. Natuurlijk maken mensen steeds meer gebruik van de digitale informatiebronnen. De ervaring leert echter dat persoonlijke contact en meedenken met de bezoeker nog steeds zeer gewaardeerd wordt. We verwachten dat deze behoefte de komende jaren blijft bestaan.

De medewerkers aan de balies hebben met hun informatie grote invloed op waar de gast de Veluwe bezoekt. Zij kunnen meehelpen om kwetsbare natuur rustig te houden als het nodig is. Ze dienen dus zowel de gast als de Veluwse natuur.

We willen daarom dat op elke logische plek deze dienstverlening top is. Van de balies van de verblijfsaccommodaties, horeca, de VVV's en toeristische informatiepunten (tips) tot de bezoekerscentra, musea en gemeentehuizen. Maar we hopen ook op Veluws gastheerschap van de vakkenvuller in de supermarkt, de kassière van het tankstation en de inwoner die zijn hond aan het uitlaten is: ook zij zijn ambassadeurs.

Opgave: Gastheerschap op de Veluwe						
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning			
			2021	2022	2023	
<p>Het bereiken van “Excellente gastvrijheid”, het tweede strategische doel van de VeluweAgenda, vereist excellent gastheerschap in elke fase van de ‘customer journey’. Daarvoor moet eerst de basis op orde zijn. ‘Op orde’ is zichtbaar in een klantwaardering van vier van de maximaal vijf sterren. In 2019 gaan we starten met het versterken van de basis van de toeristische informatievoorziening ter plekke.</p>	<p>Voor de digitale snelweg is het uitwisselen van toeristische informatie over de gehele Veluwe onmisbaar. De bestaande databases zijn in 2021 eindelijk aan elkaar gekoppeld, zodanig dat men van elkaars informatie gebruik kan maken.</p> <p>Ondanks de toenemende digitalisering blijft behoefte bestaan aan persoonlijk advies via de balies. Een ‘Adviseur lokaal gastheerschap’ coacht en adviseert de afzonderlijke lokale gastheerorganisaties over hun kwaliteitsontwikkeling. Ook ondersteunt zij hen bij het elkaar helpen met hun bestaande kennis en ervaring. Tot slot zal zij hun spreekbuis zijn voor de strategische/tactische afspraken met VisitVeluwe. De inzet van deze persoon zal enige jaren zijn in belang van het beoogde structurele effect.</p> <p>De persoonlijke toeristische advisering gebeurt ook aan de balies van recreatieve ondernemingen en bezoekerscentra van grondeigenaren. De Adviseur lokaal gastheerschap krijgt ook de taak om hierover te adviseren en concrete resultaten te halen.</p>	<p>VVV’s, toeristische informatiepunten (tip’s), en adviesrol door VisitVeluwe</p>	R	R	R	

Opgave: Uitvoering marketing: to Realise 2021 en verder					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
<p>Om de groei in het aantal bezoekers te kunnen beheersen en de kansen die toerisme met zich meebrengt te optimaliseren, zal er op een andere manier uitvoering worden gegeven. Naast <i>bestemmingspromotie</i> is er aandacht nodig voor <i>bestemmingsmanagement</i>. Dat vraagt enerzijds kennis over de wensen en behoeften van de bezoekers (vraag) en anderzijds een goed beeld van het aanbod om dat vervolgens aan elkaar te koppelen.</p> <p>Veluws opdrachtgeverschap VisitVeluwe</p> <p>Ondersteuning door VisitVeluwe bij de realisatie van diverse opgaven</p> <p>Uitvoeringsprogramma</p>	<p>Het jaarplan 2021 van VisitVeluwe bevat een scala aan bestemmingsmanagement activiteiten voor de Veluwe. Deze zijn gericht op kennis, ontwikkeling van het aanbod en de toeristische marketing in zowel binnenland als buitenland.</p> <p>VisitVeluwe draagt op basis van een Pluspakket 2021 aanvullend op de basismarketing ook zorg voor ondersteuning van projecten, icoon 2021 icoon 2022 en campagnes ter uitvoering van deze Uitvoeringsagenda.</p>	<p>VisitVeluwe heeft vele 'opdrachtgevers'. Zo heeft elke gemeente een eigen (subsidie)relatie met VisitVeluwe.</p> <p>Gestreefd wordt naar een gezamenlijk Veluws opdrachtgeverschap voor de marketing.</p> <p>De uitvoering van het pluspakket valt onder de verantwoordelijkheid van de VeluweAlliantie.</p>	R	R	R

Opgave: Veluwse iconen					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
<p>Door periodiek een nieuw of vernieuwd aansprekend icoon te presenteren de Veluwe zichtbaar blijven houden.</p>	<p>Periodiek aanwijzen van een icoon en deze via een specifiek marketingplan benutten als 'reason to travel'.</p>	<p>VeluweAlliantie wijst periodiek een icoon aan. Het VeluweTeam begeleidt samen met VisitVeluwe de marketing en samenwerking met betrekking tot de iconen.</p>	R	R	R
	<ul style="list-style-type: none"> 2021: Veluwe Remembers 				
	<ul style="list-style-type: none"> 2022: Paleis Het Loo 2023: Hanze 				

Opgave: Gastheer van het landschap/Beleefweekenden					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Doel van dit programma is om ondernemers meer te betrekken bij de omgeving waarin zij werkzaam zijn. Uiteindelijk worden zij gastheer van het landschap.	<p>Door specifieke gebiedsinformatie te geven, leren ondernemers meer over de bijzondere waarden van de Veluwe. De samenwerking tussen de ondernemers leidt tot gezamenlijke activiteiten en producten waarmee het gebied kan worden gepromoot en waardoor meer klanten worden bereikt.</p> <p>Onderdeel van dit programma is het organiseren van een 'beleefweekend' door de gastheren. Dient meerdere doelen. Een daarvan is verlenging van het toeristisch seizoen (zie volgende opgave).</p>	IVN is opdrachtnemer van de cursus Gastheer van het landschap.	R	R	R

5. Beste Bereikbaarheid

Opgave:

De Veluwe moet voor toeristen (uit binnen- en buitenland) beter bereikbaar worden via openbaar en/of collectief vervoer. Ook met de eigen auto en via het water is de Veluwe in 2030 goed bereikbaar, althans de buitenste rand van het gebied.

We zetten in op 'Veluwse ontvangstlocaties'. Dit zijn een beperkt aantal, goed herkenbare parkeerplaatsen en openbaar vervoerhaltes waar bezoekers gastvrij worden ontvangen. De ontvangstlocaties bieden ruimtelijke kwaliteit, adequate faciliteiten, informatievoorziening en overstapmogelijkheden naar duurzamer vormen van vervoer. Via marketing en toeristische informatie worden bezoekers verleid om daar hun activiteit te starten. De ontvangstlocaties helpen mee om rust te brengen waar natuur het nodig heeft. Ook bevorderen we dat mensen hun auto aan de rand van de natuur laten staan zodat het recreatief vervoer minder stikstof en koolstofdioxide met zich meebrengt.

De externe bereikbaarheid van de randen van de Veluwe per auto en met het OV heeft blijvend aandacht nodig. Zo blijft de verkeersdruk op de A28 (tussen Amersfoort en Zwolle) en bij knooppunt A1/A30 maar toenemen. Ook zijn delen van de Veluwe slechts beperkt bereikbaar met Intercitytreinen. Gezamenlijk - eventueel ook met belanghebbende partijen van buiten de Veluwe - organiseren we een lobby om deze knelpunten op te heffen.

De bereikbaarheid binnen de Veluwe is in 2030 aantoonbaar goed, bezoekers spreken hier positief over. Het vervoer richting topattracties is goed geregeld, ook voor bezoekers die tijdens spitsuren met de eigen auto aankomen. De routenetwerken voor andere vormen van vervoer (fietsen, wandelen, paardrijden, mountainbiken) zijn perfect afgestemd op elkaar en op de natuur en beter aangesloten op voorzieningen, dorpskernen en attracties

Opgave: Veluwe ontvangstlocaties					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
<p>De Veluwe ontvangstlocaties zijn die openbare parkeerplaatsen of OV-haltes waar vandaan recreanten de beste Veluwe kunnen gaan beleven. Ze zijn met name bedoeld voor de bezoekers van de Veluwe. Met kwaliteit en faciliteiten ter plekke en via marketing/informatie verleiden we bezoekers hier te starten. Daarmee dragen deze locaties bij aan recreatiezoning en dus bescherming van de natuur.</p>	<p>In november 2019 heeft de VeluweAlliantie de Leidraad Veluwe ontvangstlocaties vastgesteld. Deze beschrijft de typen van Veluwe Ontvangstlocaties. Partijen die aan de slag willen met ontvangstlocaties gaan hiermee, in samenspraak met andere belanghebbende partijen, afwegen welke type bij deze locatie past. Daarna volgt per locatie onder leiding van de initiatiefnemer de planvorming en realisatie van de plek zelf. Het Routebureau zorgt indien nodig voor aansluiting van de routesystemen, de Adviseur lokaal gastheerschap zorgt dat de lokale gastheerorganisaties op de hoogte zijn, VisitVeluwe neemt (afh. van type) de locatie op in de marketing.</p> <p>Daar waar weinig/geen onzekerheden zijn met recreatiezoning, kunnen partijen aan de slag. De locaties waar de zoning bepalend zal zijn, komen aan bod na vaststelling van de zoningskaart. In de loop van enkele jaren zullen de Veluwse Ontvangstlocaties zijn gerealiseerd.</p> <p>Met de ontwikkelde huisstijlgids voor Veluwe Recreatieve Bebording gaan partijen (op specifieke plekken en in specifieke situaties) geleidelijk hun borden vervangen. Ook zullen de Veluwe ontvangstlocaties geleidelijk worden aangepakt, gemoderniseerd en worden voorzien van nieuwe Veluwse bebording.</p> <p>Langs meer hoofdwegen die de Veluwe in gaan, komen bruine gebiedsborden om de bezoeker welkom op de Veluwe te heten.</p> <p>Projecten uit de Regiodeal Veluwe op het gebied van ontvangstlocaties maken onderdeel uit van deze opgave.</p>	<p>Initiatiefnemers van potentiële Veluwe Ontvangstlocaties, grondeigenaren, ondernemers, gemeenten, Veluweteam, Routebureau, VisitVeluwe, vvv's/tips, NS/Prorail, Keolis</p>	O / R	R	R

Opgave: Routenetwerken: aanleg, beheer en onderhoud					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
<p>Optimalisatie Veluwse routenetwerken voor: fietsen, wandelen, ruiters en mountainbikes (MTB) binnen de kaders van de recreatiezoning</p> <p>Ook worden er Veluwse ontvangstlocaties gerealiseerd (zie aldaar) en worden de routenetwerken goed verbonden met de Veluwetransferia.</p>	<p>Optimalisatie routenetwerken</p> <p>In navolging van het project van fietsknooppunten is het nodig om Veluwebreed de ontwikkeling van routenetwerken voor wandelen, ruiters en MTB op te pakken. Daarmee ontwikkelt de Veluwe sterke producten die bijdragen aan beleving en zoning, profilering en marketing. De Veluwe kan zich daarmee nog beter positioneren als een aantrekkelijke omgeving voor outdooractiviteiten.</p> <p>De (kwaliteits)norm voor wandelen, paard rijden, fietsen en MTB is bepaald. Daarnaast is de opgave in beeld gebracht en op basis daarvan is een plan van aanpak gemaakt voor een meerjarige uitvoering. Uitgangspunt is lokaal initiatief binnen een van tevoren vastgesteld eindbeeld onder regie van het Routebureau. Op basis daarvan wordt de fasering en planning verder ingevuld</p> <p>In 2020 wordt een aantal projecten gerealiseerd m.b.t. wandelen, ruiters/mennen en MTB. Vervolgens zullen ook nieuwe projecten worden voorbereid/gestart op basis van de meerjarenplanning van het Routebureau.</p>	<p>Het Routebureau heeft een planning voor de optimalisatie. Grondeigenaren, overheden, VisitVeluwe en belangenorganisatie voor wandelen, fiets, MTB, ruiters, natuur participeren.</p>	O en R	R	R
<p>Doorontwikkeling Routebureau Veluwe tot een stabiele organisatie de komende jaren, inclusief een actuele database met informatie die voor een Routebureau cruciaal is.</p>	<p>Routebureau</p> <p>Voor regie, beheer, onderhoud, doorontwikkeling en marketing van het fietsknooppunten netwerk is continuïteit van het in 2018 opgerichte Routebureau vereist. Dit bureau neemt de verantwoordelijkheid voor fiets, wandel, ruiter en MTB routes.</p> <p>Het Routebureau ontwikkelt zich verder als een verlengstuk van de lokale overheden met een sterke regierol en bewaker van de Veluwse kwaliteit.</p>	<p>Tot de vorming van een entiteit zal het routebureau ondersteund door de gemeente Apeldoorn functioneren. Elke opgave (fietsen, wandelen, ruiter en MTB) wordt inhoudelijk begeleid door een eigen werkgroep met vertegenwoordigers van terreinbeherende organisaties, overheden en andere Veluwepartners.</p>	R	R	R

Opgave: Duurzaam Vervoer naar en op de Veluwe					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Voor toeristen aantrekkelijk en duurzaam gastvrij vervoersconcept op de Veluwe waarin de recreatie-ondernemers zelf verantwoordelijkheid nemen voor het vervoer van hun gasten.	<p>In 2020 is gestart met het informeren en begeleiden van recreatieondernemers om hen bewust te maken van de mogelijkheden die zij zelf hebben om duurzaam vervoer voor hun gasten te regelen. Daarnaast wordt praktijkervaring opgehaald door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 Pilots: Haal uw gast met het OV en/of shuttle • 3 Pilots: Duurzame mobiliteit tijdens het verblijf op de Veluwe <p>De projecten uit de Regiodeal Veluwe op het gebied van duurzame mobiliteit maken onderdeel uit van deze opgave.</p>	Bureau Advies heeft opdracht om het duurzame vervoer te ontwikkelen en pilots te starten. In kader van een bredere ontwikkeling van de duurzaamheidsopgave van de Veluwe zal ook de governance t.b.v. duurzame mobiliteit worden ingericht.	R	R	R

Opgave: Financiering recreatieve infrastructuur					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2022
<p>Een betaalbaar beheer voor de recreatieve infrastructuur in de natuur. Daardoor wordt het probleem opgelost dat het voor terreineigenaren het financieel steeds moeilijker is om de recreatieve infrastructuur in natuurgebieden op orde te houden.</p> <p>De lusten en de lasten zijn straks beter in balans.</p>	<p>Uitvoering geven aan de mogelijkheden tot verbeteren van betaalbaarheid en balans tussen lusten en lasten. Basis is het uitvoeringsprogramma 'Aanpak financiering recreatieve infrastructuur Veluwe' 2019-2021.</p> <p>Vanuit de bevindingen stelt de Taskforce voor om met focus in te zetten op een set met kansrijke oplossingsrichtingen. Deze kunnen deels direct worden uitgetoetst in een proeflab met pilots. Een gestage uitrol van wat werkt (incl. leerpunten), biedt dan een 'roadmap' naar het eindbeeld. Pilots kunnen zich zowel op lokaal als direct op regionaal niveau bevinden.</p> <p>Vervolgens zal er ook aandacht moeten zijn voor een gedeelde ambitie t.a.v. de gewenste kwaliteit van de recreatieve infrastructuur in de toekomst. Tot slot is het zaak het draagvlak voor afzonderlijke ideeën en voor het totale eindbeeld te verdiepen binnen de achterbannen en te verbreden naar gebruikers.</p> <p>RECRON heeft met de VeluweBoard de afspraak gemaakt om te komen tot een evaluatie van de toepassing van de toeristen- en forensenbelasting door de Veluwse gemeenten.</p>	<p>Begeleidingscommissie voor de uitvoerend projectleider. De stakeholders terreineigenaren, gemeenten, bedrijfsleven en provincie leveren één persoon, aangevuld met een persoon uit het VeluweTeam voor verbinding met andere projecten van de VeluweAgenda.</p>	R		

6. Top Activiteiten

Opgave:

Door voortdurende product vernieuwing en betere samenwerking weten de topattracties op de Veluwe bezoekers steeds opnieuw te boeien en een krachtiger beleving te bieden. Door nieuwe initiatieven trekt de Veluwe jaarrond bezoek, ook in herfst en winter.

De Veluwe wil niet méér bezoekers ontvangen maar wel bezoekers trekken die meer uitgeven. Hierbij past meer focus op de zakelijke bezoeker. Deze komen veelal in de herfst en winterperiode. Dat is gunstig voor de spreiding van de drukte. Het Veluws bedrijfsleven wil verder inzetten op deze markt. Dat geldt niet alleen voor de attracties (inclusief culturele ondernemingen) maar ook voor de verblijfssector. De Veluwe heeft een opgave om het aanbod te laten aansluiten op de vraag van de zakelijke bezoeker. De duurzaamheid van attracties en accommodaties wordt daarbij een steeds belangrijker thema.

Opgave: Veluwebrede Evenementen					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Het doorontwikkelen van kansrijke evenementen tot aansprekende Veluwebrede events met nationale aantrekkingskracht. Door een goede spreiding dragen deze events bij aan verlenging van het toeristisch seizoen. Het liefst ieder seizoen een Veluwe-evenement.	In 2021 willen we de Zomerse Buitenvoorstellingen en de Herfstetalage wederom ondersteunen. De ervaringen gebruiken we om te verbeteren. Na dit jaar evalueren we om te bezien of we doorgaan met eventueel uitbreiding naar de andere seizoenen, of juist stoppen.	Ondernemers, organisatoren van evenementen	R E		

Opgave: Icoon paleis het Loo 2022 / De Koninklijke Veluwe					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Het vernieuwde Paleis het Loo zal eind 2021 worden heropend. Naar verwachting zal dit veel extra (inter)nationale bezoekers naar de Veluwe trekken. Daarom is Paleis het Loo het icoon 2022. We gebruiken dit momentum om het thema / Belevingsgebied Koninklijke Veluwe structureel 'op de kaart' te krijgen.	<p>Twee sporen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Naast de festiviteiten van de opening zelf zullen er <i>side events</i> komen in de stad Apeldoorn en evt. daarbuiten. Daarmee wordt de opening en het openingsjaar een Veluws feest; 2) Voor de nationale en internationale markt worden nieuwe producten en arrangementen ontwikkeld voor het thema Koninklijke Veluwe. Deze zullen beschikbaar zijn vanaf de opening en daarna blijvend aangeboden worden. 	Projectteam Koninklijke Veluwe onder leiding van gemeente Apeldoorn, Paleis het Loo, Kroondomein het Loo, Apeldoorn Marketing, VisitVeluwe, ondernemers binnen en buiten Apeldoorn, gidsencollectief, culturele instellingen.	O	R	E

Opgave: Hanze 2023					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Vanuit de Veluwe wordt ieder jaar ingezet op een Icoonproject. Voor 2023 staat het thema Hanze op de planning. Met dit icoonproject wordt extra aandacht en nieuwe content genereert in het gebied voor bezoekers, maar zeker ook daarbuiten voor (inter)nationale bezoekers.	Icoon Hanze aan bij de nationale planning van Blockbusters in Nederland, daar staat vanuit de Hanzestedenlijn ook in 2023 de Hanze als Blockbuster op het programma. Samen met de lokale en regionale partijen zal invulling worden gegeven aan dit icoonproject. Tot nu toe wordt gedacht aan het opwaarderen van bestaande evenementen tot een groter overkoepelend Hanzethema.	<p>De Veluwse Hanzesteden en Ermelo vanuit de samenwerking op de Noord Veluwe en Hanze marketing. Het icoonjaar wordt met alle Noord-Veluwse gemeenten opgepakt. De Hanzesteden, maar ook de andere gemeenten in de verbinding Hanzesteden met achterland.</p> <p>VisitVeluwe/House of Hospitality en VeluweTeam hebben een ondersteunende rol.</p>	P	O	R

Opgave: Sonsbeek 2021					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
<p>In de zomer van 2021 vindt de 12e editie van SONSBEEK plaats. Sinds 1949 een toonaangevende tentoonstelling in de openlucht met deelname van internationale kunstenaars.</p> <p>Het is voor het eerst in de geschiedenis van SONSBEEK dat bewust de Veluwe wordt betrokken.</p>	<p>De kunstroute loopt tussen stad en Veluwe in de maximale versie van de Molenplaats in het Sonsbeekpark tot aan het Kröller-Müller Museum. Deze route is aaneengesloten en werkt twee kanten op. Hierdoor wordt een breed publiek naar SONSBEEK en naar de Veluwe getrokken.</p>	<p>Stichting Sonsbeek & State of Fashion (projectleiding), Gemeente Arnhem, Provincie Gelderland, Kröller-Müller Museum, Nationaal Park De Hoge Veluwe, Museum Arnhem, Nederlands Watermuseum.</p>	R (juni-sept)		

7. Excellent verblijf

Opgave:

De kwaliteit van accommodaties op de Veluwe moet beter aansluiten op de behoeften van bezoekers. Zo worden ook toeristische en zakelijke bezoekers die een dagje naar de Veluwe komen verleid tot overnachtingen, zodat de gemiddelde besteding per bezoeker toeneemt.

Een belangrijke factor in het recreatieve aanbod vormen de ongeveer 500 vakantieparken op de Veluwe. Van het aanbod aan vakantieparken op de Veluwe functioneert een deel goed. Daar wordt geïnvesteerd in onderhoud en vernieuwing accommodaties en voorzieningen om de parken toekomstbestendig te maken. Maar er zijn ook vakantieparken waar het niet lukt om mee te groeien met de wensen van gebruikers. Een deel zoekt toevlucht tot andere gebruikers dan de toerist. Dit oneigenlijk gebruik heeft geleid tot ongewenste situaties zoals permanente bewoning, criminele activiteiten, ondermijning, overlast voor omwonenden.

Het Programma Vitale Vakantieparken werkt aan het realiseren van een toekomstbestendig aanbod van vakantieparken, dat een sterke schakel vormt in het toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe. Dit vergt een integrale aanpak op vier thema's : innovatie, herstructurering, veiligheid en sociaal.

Opgave: vitale vakantieparken/duurzaam verblijf					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
<p>Doel: Het realiseren van een divers en kwalitatief goed aanbod van vakantieparken dat een sterke schakel vormt in het hele toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe.</p> <p>De opgave ligt op het gebied van innovatie, herstructurering & transformatie en veiligheid & leefbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid.</p>	<p>De basis voor de aanpak ligt in het programmaplan Vitale Vakantieparken. Dit is een benadering via verschillende sporen die in onderlinge samenhang worden opgepakt. In het kader van dit programma vindt een veelheid aan regionale projecten plaats. Bijvoorbeeld: Ontwikkelingsmaatschappij, Revitaliseringsfonds, Kwaliteitsteam, regionale handhaving regionale gebiedsontwikkeling. De focus van de aanpak ligt op het realiseren van concrete revitaliseringsprojecten op lokaal niveau. Daarnaast richt het programma zich steeds meer op de opgave om vakantieparken te verduurzamen. Dankzij de Regiodeal Veluwe wordt gewerkt aan 'het vakantiepark van de toekomst'.</p>	<p>VVP wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Stuurgroep VVP. De integrale aanpak van het programma Vitale Vakantieparken is voor de komende vier jaar bekrachtigd met het bestuursakkoord dat in april 2017 is ondertekend door elf gemeenten. In het programma wordt met een veelheid aan partijen samengewerkt: ondernemers, eigenaren, politie, Openbaar Ministerie, Ministeries, kennisinstellingen, etc.</p>	R	R	R

Opgave: Veiligheid recreatieparken bij natuurbranden					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
De Veluwe Veiligheidsregio's voeren een programma uit voor het verkleinen van risico's van natuurbranden. Dit is van belang voor concentraties van recreatiebedrijven, zorginstellingen, vitale infrastructuur, en andere functies nabij natuurbrandrisicogebieden op de Veluwe.	De Veluwe Veiligheidsregio's bewandelen twee sporen om te komen tot betere natuurbrandbeheersing op de Veluwe: Spoor 1: aanpak van natuurterreinen: voor elk risicovol natuurterrein op de Veluwe wordt een Uitvoeringsplan Natuurbrandbeheersing (UNB) ontwikkeld; Spoor 2: aanpak van kwetsbare functies: bepaalde locaties worden aangepakt door een risico-analyse te maken en een maatregelenpakket met betrokken partijen af te spreken. Eind 2019 is gestart met de 'uitrol' van de gebiedsgerichte aanpak over de gehele Veluwe. In een paar jaar tijd zullen de relevante partijen afspraken hebben gemaakt over de maatregelen ter voorkomen van onbeheersbare natuurbranden.	De Veiligheidsregio's (projectleiding) recreatieterreinen, grondeigenaren, de gemeenten en provincie.	R	R	R

8. Actieve ambassadeurs

De betrokkenheid van bewoners bij 'hun' Veluwe is groot. Zo zetten veel bewoners zich in hun vrije tijd als vrijwilliger in voor de ontvangst van onze bezoekers, het beleven van de prachtige omgeving en het beheer van natuur, erfgoed en landschap. Vrijwilligers spelen een onmisbare rol bij het organiseren van culturele en sportieve evenementen, het openstellen van monumentale gebouwen, als boswachter of als gids die bezoekers rondleidt door stad en dorp. Ze controleren recreatieve routes, monitoren aanwezige dier- en plantensoorten, raadplegen archieven voor historische informatie of verwijderen ongewenste begroeiing van de heide. Zo divers als de Veluwe is, zo divers zijn de vrijwillige activiteiten. In algemene zin wil de VeluweAlliantie het vrijwilligerswerk ondersteunen, via de organisaties die zich daar al op richten. De Alliantie zet zich daar in waar voor deze organisaties Veluwse afstemming en samenwerking nuttig is.

We zullen specifieke aandacht besteden aan de inwoners als Veluwse ambassadeur. Al die vrijwilligers laten zien dat het tonen van gastvrijheid niet alleen is voorbehouden aan de professionals van de vrijetijdsector. Ook de Veluwenaren op straat of in de winkels worden door bezoekers geroemd om hun vriendelijkheid en behulpzaamheid. De van nature aanwezige gastvrije instelling is een zeer waardevolle Veluwse kwaliteit die we waarderen en koesteren.

We willen bewoners verleiden zich nog meer te verdiepen in de bijzondere kenmerken van hun eigen omgeving. Met die extra kennis worden ze meer dan alleen gastheer of gastvrouw: ze gaan hun verhalen geïnspireerd en enthousiast rondvertellen, niet alleen aan bezoekers maar ook aan andere bewoners. Het leidt tot meer tevredenheid onder de toeristen en meer lokale trots. Zulke bewoners zijn de beste ambassadeurs die de Veluwe zich kan wensen.

Opgave: Betrokkenheid bewoners bij natuur/educatie					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Bewoners voelen zich ambassadeur van de Veluwe en dragen bij aan het behoud van de natuur, het landschap en het erfgoed.	Er gebeurt heel veel op dit gebied. Van vrijwilligersdagen tot lokale initiatieven voor beheer en onderhoud. Tegelijkertijd is het beeld dat de betrokkenheid van bewoners sterker mag. Deze opgave is in de initiatieffase.	Natuurorganisaties, terrein beherende organisaties, IVN, recreatie-ondernemers, gemeenten, WUR	I P	R	R

Opgave: Jongerenadviesbureau					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Inwoners van de Veluwe worden de primaire ambassadeurs van hun regio en dragers van het gebied. Een belangrijke groep ambassadeurs zijn de jonge inwoners in de leeftijd van 12 t/m 18 jaar.	Met het project 'IVN Jongeren Adviesbureau' denken jongeren mee met de Veluwse gemeenten, bedrijven en organisaties over de ambitie om de Veluwe de meest gastvrije bestemming te maken. Jongeren van elf middelbare scholen -verspreid over de Veluwe- presenteren hun oplossingen en ideeën tijdens een lokaal eindevenement en tijdens het VeluweCongres.	IVN Gelderland voert dit project uit samen met een aantal gemeenten en onderwijsinstellingen.	R	R	R

VeluweCongres					
Wat gaan we bereiken?	Wat gaan we daarvoor maken?	Wie betrokken en vanuit welke rol?	Planning		
			2021	2022	2023
Het verstevigen van het Veluwse netwerk door ontmoetingen en inspirerende verhalen aan te bieden voor alle partners op de Veluwe.	Een jaarlijks VeluweCongres (12 maart 2020 in Lunteren) waarop verschillende thema's inhoudelijk worden behandeld, de Veluwe elkaar inspireert, informeert en gezamenlijk successen viert.	Initiatief vanuit VeluweAlliantie en gezamenlijke organisatie door VeluweTeam en VisitVeluwe. Een CongresCommissie vanuit de VeluweAlliantie bereidt thema en sprekers voor.	jaarlijks	jaarlijks	jaarlijks

9. Natuurbewuste recreanten

De bewoners zijn de grootste liefhebbers van natuur en landschap op hun eigen Veluwe. In veel delen van de Veluwse natuur is grofweg 80% van de recreanten in de directe omgeving woonachtig..

Bewoners weten vanzelfsprekend heel goed de weg op de Veluwe. Dat heeft een nadeel: ze komen makkelijk op plaatsen waar de natuur kwetsbaar is, en zijn zich daarbij niet altijd bewust van het effect dat hun recreatieve activiteiten op die natuur hebben.

Op een aantal plaatsen op de Veluwe willen we komen tot recreatiezonering om de druk op kwetsbare natuur te verlichten (zie het volgende hoofdstuk). Om die zonering te laten slagen, is het van belang dat ook de bewoners goed worden geïnformeerd, begrip krijgen voor de maatregelen en hun recreatieve gedrag in de natuur aanpassen. In de VeluweAgenda2030 gaan we daarom meer dan voorheen samenwerken aan de bewustwording bij inwoners van de Veluwse waarden.

Om recreatieve voorzieningen in stand te kunnen houden gaan we de lokale gebruikers vragen om mee te helpen. Vooral het relatief eenvoudige maar noodzakelijke onderhoud aan paden en routes kunnen vrijwilligers prima doen. We hebben goede voorbeelden van verenigingen die bereid zijn mee te helpen. Dit bouwen we uit in de komende jaren.

10. Betrokken werknemers

Een aantal bewoners van de Veluwe werkt nu al in de vrijetijdssector - en dat worden er, als het aan de ondernemers in de sector ligt, snel meer. Er is een groeiend tekort aan menskracht in de sector. De sector zal als werkgever gewilder worden als ze minder tijdelijke seizoenscontracten en meer vaste contracten kan afsluiten. De initiatieven om het hele jaar door aantrekkelijk aanbod te kunnen bieden, zullen daarbij helpen.

Bedrijven willen graag werknemers uit de directe omgeving. Zij hebben namelijk parate kennis van de mogelijkheden die de omgeving biedt. Ze zijn daarmee niet alleen gastheer of -vrouw van het bedrijf maar ook ambassadeur van hun stukje Veluwe. Zo kunnen zij bijdragen aan de Excellente Gastvrijheid die de Veluwe wil uitstralen. In de VeluweAgenda2030 gaan we daarom samenwerken om inwoners en vooral de jeugd kennis te laten maken met recreatieve werkgevers.

Deze insteek kent twee relevante bijeffecten: bewoners gaan beter begrijpen wat de recreatiesector doet en voor de maatschappij betekent. Dat maakt het makkelijker te accepteren dat het soms druk is in hun woonomgeving. En als bewoners eenmaal het recreatiebedrijf hebben bezocht, komen ze wellicht vaker langs als recreant.

Programma-organisatie

De samenwerking aan Veluweop1 is niet een “Waar gaan we over?”-structuur maar een “Daar gaan we voor!”-beweging. Niet een zwart-wit afgebakend programma maar een netwerksamenwerking met focus op de gezamenlijke ambitie. Niet een set van strakke kaders maar een uitnodigende ambitie die leidend is voor het handelen van alle betrokkenen bij de VeluweAgenda.

VeluweAlliantie

De VeluweAlliantie bestaat uit partijen die de ambitie van de VeluweAgenda onderschrijven en een bijdrage willen leveren aan de realisatie van die ambitie. De VeluweAlliantie vergadert vier keer per jaar en bestaat uit afgevaardigden van Veluwse stakeholders. De VeluweAlliantie heeft de rol van afstemmingsorgaan, begeleidingscommissie, klankbordgroep. De VeluweAlliantie stelt dit Uitvoeringsprogramma vast en zorgt ervoor dat het gerealiseerd kán worden. Het dagelijks bestuur van de VeluweAlliantie wordt uitgevoerd door de VeluweBoard.

VeluweBoard

Uit het midden van de Veluwe Alliantie wordt een VeluweBoard gekozen van tenminste drie personen. Daarnaast benoemt de VeluweAlliantie een onafhankelijk voorzitter. De voorzitter is tevens ambassadeur van de Veluwe in de regio, Den Haag en Brussel. De board legt verantwoording af aan de VeluweAlliantie. De board is opdrachtgever van het VeluweTeam.

VeluweTeam

Onder de dagelijkse bestuurlijke verantwoordelijkheid van de VeluweBoard draagt het VeluweTeam bij aan het realiseren van het Uitvoeringsprogramma. Het VeluweTeam vormt de spil tussen de bestuurlijke ambities en de praktische uitvoering. De VeluweAgenda en het Uitvoeringsprogramma zijn daarbij de leidende instrumenten. Het VeluweTeam coördineert, initieert, inspireert, stimuleert, organiseert en ondersteunt de samenwerking aan de gebiedsopgave Veluwe-op-1. Er is periodiek overleg tussen de coördinatoren van de verschillende programma's of projecten en het VeluweTeam. Het VeluweTeam sluit zich aan bij bestaande Veluwse netwerken (o.a. grondeigenarenoverleg, netwerk ambtenaren Recreatie & Toerisme, erfgoed en cultuur, de verschillende toeristische platforms).

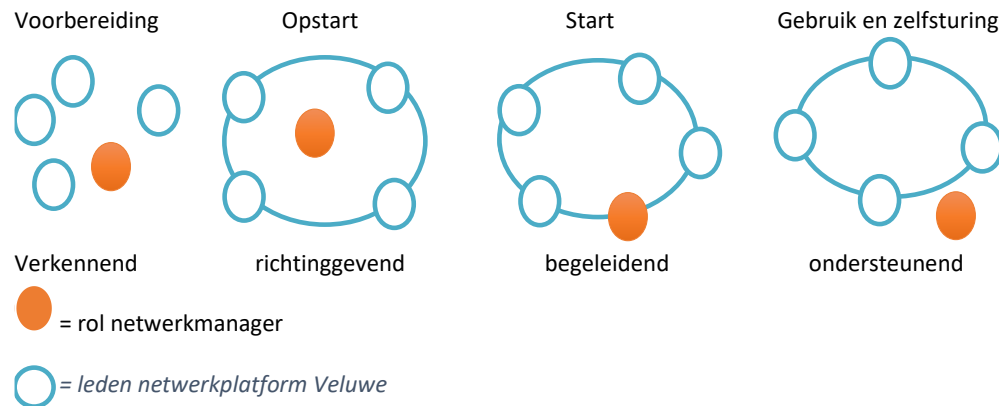
Veluwse netwerken van professionals en vrijwilligers en coalities van welwillenden

Initiatiefnemers (professional en vrijwilliger) op de Veluwe zoeken zelf -geholpen door het VeluweTeam- de samenwerking met andere initiatiefnemers in het gebied. Coalities van welwillenden ontstaan doordat initiatiefnemers samen dingen willen bereiken op de Veluwe. De partijen maken afspraken over het project en stemmen dit af met het VeluweTeam. Voorbeelden van deze werkwijze zijn het programma Vitale Vakantieparken, de vernieuwing van het fietsknooppuntennetwerk op de Veluwe en het convenant voor glasvezel op de Veluwe.

- Netwerken en coalities van welwillenden geven uitvoering aan de projecten. Deze projecten kunnen door middel van hosting worden ondergebracht bij partners van de VeluweAgenda zodat kan worden gewerkt met eigen projectorganisatie alsmede eigen budgetten, communicatievormen e.d.

- Er zijn projecten die niet tot de verantwoordelijkheid van de VeluweAlliantie behoren, maar wel sterk bijdragen aan de ambitie van de VeluweAgenda. Denk aan het Beheerplan Natura2000 Veluwe, programma Nationale Parken van Wereldklasse, het programma Vitale Vakantieparken. Deze projecten nemen wij op in het Uitvoeringsprogramma zodat wij actief kunnen zorgen voor de noodzakelijke afstemming en samenwerking ten behoeve van de noodzakelijke synergie voor alle partijen.
- Per fase van het project verandert de rol van het VeluweTeam. In de voorbereidende verkennende fase is de rol van het VeluweTeam het grootst. In deze fase moet de coalitie soms nog worden gevormd, de doelen worden bepaald en de strategie en het beoogde resultaat vastgesteld. In de opstartfase van het project heeft het VeluweTeam een centrale richtinggevende regierol terwijl bij de daadwerkelijk start de rol begeleidend is binnen de coalitie. Het VeluweTeam streeft er naar om haar rol zo snel mogelijk te beperken tot ondersteunend door de partners op de Veluwe in hun kracht te brengen. Overigens zal het per project verschillen of en hoe snel deze gewenste rol genomen kan worden.

Hieronder zijn de verschillende rollen van het VeluweTeam verbeeld.

Werkschema's en planning

In dit Uitvoeringsprogramma gaan we nader in op de programmadoelen en de bijbehorende projecten. Daarvoor hanteren we een vast schema met terugkerende vragen. Daarbij gaat het om de achterliggende opgave en over de manier waarop gewerkt gaat worden aan die opgave. Er wordt informatie gegeven over betrokken partijen en de verschillende rollen die deze kunnen spelen binnen het project. Het schema sluit af met een concrete meerjarenplanning. Daarbij gebruiken we voor de fasering binnen de projecten de IPOR-terminologie die gebruikelijk is bij plannings, aangevuld met de E voor de evaluatie. Die IPOR-benadering sluit deels aan op de terminologie van het netwerkproces maar is niet geheel hetzelfde.

Nr	Fasenaam	Activiteiten	Producten
1	Initiatieffase (I)	Verkennen, partners zoeken, aansluiting zoeken bij doelstellingen VeluweAgenda en die van partners, voorbereiden	Opdracht vanuit VeluweAlliantie, haalbaarheidsrapport
2	Planning (P)	In de tijd uitzetten van stappen die gezet moeten worden met mijlpalen voor akkoord. Aandacht voor partijen, deskundigheid, capaciteit, aansluiting bij andere projecten, informatievoorziening, enz.	Plan van Aanpak, uitvoeringsovereenkomst
3	Ontwerp (O)	Ontwikkelen, het opstellen van het daadwerkelijke plan.	Ontwerp, Ontwikkelingsdocument, beschikbaar product of dienst.
4	Realisatie (R)	Aan de slag met hetgeen is ontwikkeld, Ook het beheer en evaluaties zijn geregeld.	Zichtbare acties, producten, persmoment bij start
5	Evaluatie (E)	Een evaluatie van de prestaties aan het einde van een project met de bedoeling de opgedane ervaringen over te dragen aan anderen binnen de Veluwe-samenwerking.	Schriftelijke projectevaluatie